

0-meting

Thematische inspectie 2008

Broeigevoelige bulkopslagen in de regio Groningen

Eindrapportage

Regionale brandweer Groningen

Colofon

Uitgave : Regionale brandweer Groningen en brandweer Hoogezand-Sappemeer

Versie : 22 januari 2008

Contactadres : Regionale brandweer Groningen
Postbus 584
9700 AN Groningen

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
1 INSPECTIEONDERDELEN	5
2 WAT IS BROEI?	6
3 ALGEMENE BEVINDINGEN	7
3.1 ALGEMEEN	7
3.2 BOUWKUNDIG	7
3.3 INSTALLATIETECHNISCH	7
3.4 MILIEUVERGUNNINGTECHNISCH	7
3.5 GEBRUIK	7
4 BEVINDINGEN PER INRICHTING	8
4.1 INRICHTING 1 (ALBRA WINSCHOTEN) OPSLAG EN VERWERKING VAN RESTAFVAL TE WINSCHOTEN	8
4.2 INRICHTING 2 (OLDAMBT B.V) GRASDROGERIJ TE OOSTWOLD	9
4.3 INRICHTING 3 (KUIPERS V.O.F.) OPSLAG VAN MELASSE TE ZUIDHORN	11
4.4 INRICHTING 4 (PAPER RECYCLING B.V.) PAPIER RECYCLING TE MARUM	12
4.5 INRICHTING 5 (AVEBE) OPSLAG VAN AARDAPPELZETMEEL TE ALTEVEER	14
4.6 INRICHTING 6 (TEUBEN TRANSPORT) OPSLAG ZETMEEL & DERIVATEN TE TER APELKANAAL	15
4.7 INRICHTING 7 (TERMINAL DELFZIJL) OP- EN OVERSLAG TE DELFZIJL	16
4.8 INRICHTING 8 (GEBR. BORG TE FARMSUM) OPSLAG EN VERWERKING TE FARMSUM	18
4.9 INRICHTING 9 (ARCG/VAGRON) OPSLAG - OVERSLAG TE GRONINGEN	20
4.10 INRICHTING 10 (NIEBOER RECYCLING) OP- EN OVERSLAG EN BEWERKEN/RECYCLEN VAN AFVALSTOFFEN TE KIELWINDEWEER	21
5 CONCLUSIES	23
6 AANBEVELINGEN	24
7 BRONNEN	25

Inleiding

Naar aanleiding van de brand bij Veem & Factor en andere recente papier- en kunststofbranden in de regio Groningen, hebben de commandanten brandweer de afdeling Risicobeheersing van de Regionale Brandweer Groningen verzocht om onderzoek te doen naar andere bulkopslagen waarbij brand door broei kan ontstaan. Daarbij is aangegeven dat de afdeling Risicobeheersing van de regionale brandweer Groningen niet per definitie zelf de trekker van dit project hoeft te zijn. De heer Odenkirchen, commandant van de brandweer Hoogezand-Sappemeer, heeft aangeboden de heer Lahpor beschikbaar te stellen om dit project uit te voeren.

Als leidraad voor de inspecties is het 'Handboek Inspectieprotocol' gehanteerd. Dit document is ontwikkeld naar aanleiding van de thematische inspectie van 2007, bij 'instellingen waar niet vrijwillig verbleven wordt'.

Afbakening onderzoek

Bij het onderzoek zijn alleen die inrichtingen betrokken waar sprake is van bulkopslag waarbij brand als gevolg van broei kan ontstaan. Inrichtingen waar wel sprake is van bulkopslag maar waar geen gevaar is voor brand door broei (bijvoorbeeld aardappelopslag) zijn, voor zover dit vooraf geconstateerd kon worden, niet meegenomen bij deze thematische inspectie. Tijdens de inspectie bleek echter bij twee inrichtingen, door de wijze van opslag als gereed product, de kans op broei niet aanwezig. Omdat deze inrichtingen wel zijn bezocht, zijn deze toch opgenomen in de rapportage.

Alle objecten zijn getoetst aan het Bouwbesluit (bestaande bouw) en/of de laatst verleende (dus vigerende) bouwvergunning. Omdat in een aantal inrichtingen weinig personen aanwezig zijn, is op basis van het Bouwbesluit getoetst conform de categorie '*lichte industrie*'.

Op 23 april 2004 is door de Bestuurcommissie Regionale Brandweer en GHOR Groningen vastgesteld dat vemen en loodsen in eerste instantie geen prioriteit hadden voor een gebruiksvergunning. Dit omdat over het algemeen de aanwezigheid van personen binnen deze inrichtingen een ondergeschikte rol speelt. Tijdens de inspecties is dan ook niet getoetst op de aanwezigheid van een gebruiksvergunning. Er is natuurlijk wel gekeken of het object overeenkomstig de algemene voorwaarden voor brandveilig gebruik wordt gebruikt. Deze stonden voorheen vermeld in bijlage 3 en 4 van de bouwverordening en zijn nu opgenomen in het Gebruiksbesluit.

Begin 2008 is het Activiteitenbesluit van kracht geworden. Voorheen viel een aantal geïnspecteerde inrichtingen onder de AMvB Opslag en transport (de overige inrichtingen hebben een specifieke milieuvergunning). Omdat dit besluit direct na vaststelling van kracht is geworden, is aan de voorwaarden hieruit getoetst. In het Activiteitenbesluit zijn echter enkele belangrijke aanpassingen opgenomen ten aanzien van brandveiligheidsvoorschriften. Landelijk is besloten om alle voorwaarden m.b.t. brandveiligheid niet meer in het Activiteitenbesluit terug te laten komen. Alle brandveiligheidsvoorwaarden die voorheen in de AMvB's waren opgenomen, zijn nu één op één overgenomen in het Gebruiksbesluit. Deze is per 1 november 2008 van kracht geworden.

Werkmethode

Feitelijk is het onderzoek een quick scan geweest van de inrichtingen, die door de lokale brandweren zijn aangeleverd. Het onderzoek zelf bestond uit een aantal onderdelen:

1. Inventarisatie.
2. Toetsingskader.
3. Afspraken maken.
4. Dossieronderzoek.
5. Onderzoek op locatie.

Ad 1 Inventarisatie

Door de lokale brandweren is geïnventariseerd welke inrichtingen zich in de gemeenten bevinden. Hieruit zijn 45 inrichtingen naar voren gekomen, waarvan uiteindelijk 10 bezocht zijn. Daarnaast is afgezien van de inspectie van het bedrijf Hummel in Leek, omdat deze zeer recent een calamiteit heeft gehad. Momenteel worden daar gesprekken gevoerd over de herbouw van de loodsen, waarin brandveiligheidsvoorzieningen worden meegenomen. Verder heeft in verband met de seizoensdrukte bij Borgesius Bakery in Stadskanaal de inspectie in overleg niet plaatsgevonden. De andere 33 hebben wel bulkopslag, maar zijn niet broeigevoelig.

Ad 2 Toetsingskader

Voorafgaand aan het uitvoeren van de inspecties, is het toetsingkader met inspectieonderdelen opgesteld. Voor het kader is uitgegaan van de brandveiligheidsvoorzieningen, zoals gesteld in:

- het Bouwbesluit (bestaande bouw);
- de bouwvergunning;
- het Gebruiksbesluit;
- het Activiteitenbesluit;
- de handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen'.

Ad 3 Afspraken maken

Samen met de lokale brandweer en de eigenaar/beheerder van de betreffende inrichting en het bevoegd gezag van de Milieuvergunning (provincie of gemeente) zijn afspraken gemaakt voor het bezoeken van de inrichtingen.

Ad 4 Dossieronderzoek

Voorafgaand aan elk bezoek zijn de dossiers (bouwplannen, bouwvergunning, gebruiksvergunning, handhavingsdossier en ontruimingsplan) van de inrichting samen met de lokale brandweer en het bevoegd gezag doorgenomen.

Ad 5 Onderzoek op locatie

In oktober en november 2008 zijn de inrichtingen samen met de lokale brandweer en het bevoegd gezag Wm bezocht. Het onderzoek op locatie werd voorafgegaan door dossieronderzoek. Daarnaast heeft in alle gevallen op locatie een gesprek plaatsgevonden met de eigenaar c.q. beheerder van de inrichting.

Leeswijzer

Deze rapportage geeft een beeld van de uitgevoerde inspecties bij alle bezochte inrichtingen. In hoofdstuk 1 worden de inspectieonderdelen beschreven. Het 2^e hoofdstuk geeft uitleg wat broei is. Het 3^e hoofdstuk geeft een algemeen beeld van de bevindingen van de bezochte inrichtingen. In hoofdstuk 4 zijn de bevindingen per object beschreven. In hoofdstuk 5 worden de conclusies geformuleerd en in hoofdstuk 6 wordt naar aanleiding van de nul-meting een aantal aanbevelingen gedaan. Ten slotte staan in hoofdstuk 7 de geraadpleegde bronnen.

1 Inspectieonderdelen

De inrichtingen zijn gecontroleerd aan de hand van een vooraf opgestelde controlelijst. Deze lijst bestaat uit de hieronder genoemde inspectieonderdelen:

Milieuvergunning

1. Actualiteit van de vergunning.
2. Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?
3. Welke verpakkingswijze is toegestaan?
4. Wordt in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

Bouwvergunning

5. Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Bouwverordening/Gebruiksbesluit

6. Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?
7. Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

Brandweer pro-actief/repressief

8. Bereikbaarheid.
9. Bluswatervoorzieningen.
10. Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product.
11. Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart.

2 Wat is broei?

Broei is een proces waarbij door schimmelvorming, c.q. bacteriën in combinatie met zuurstof en een organisch materiaal, warmte wordt geproduceerd. Afhankelijk van het product, is dit een proces dat snel of minder snel ontstaat.

Voor broei zijn meerdere factoren nodig. Een van die factoren is de aanwezigheid van organische stoffen in de opslag. Dit kunnen grote hoeveelheden houtsnippers of kolen zijn, maar ook bulkopslag van vervuild plastic, waarin zich nog organische resten bevinden.

Ook het vochtpercentage van de opslag is een belangrijke factor voor het ontstaan van broei. Indien het product meer dan 15% vocht bevat is er kans op broei. In combinatie met zuurstof kan er een biologisch proces ontstaan, waarbij de warmte in het organische materiaal niet weg kan. Hierdoor loopt de temperatuur op. Omdat deze warmte nergens naar toe kan, loopt de temperatuur op. Het broeiproces kan worden onderverdeeld in twee stadia, de biologische en de chemische broei.

Tot 60-70 graden Celcius zijn het vooral de biologische processen die tot ontwikkeling komen. Micro-organismen genereren een warmte die kan oplopen tot 60-70 graden. Indien de temperatuur nog verder stijgt, zullen de micro-organismen sterven. Op dat moment zijn er twee mogelijkheden. In de meeste gevallen zal de temperatuur stabiliseren en zelfs afnemen. In sommige gevallen echter, treedt chemische broei op. Koolstof wordt omgezet in kooldioxide en als gevolg hiervan kan de temperatuur snel oplopen tot boven de 100 graden Celsius en zal al het vocht verdampen. Op het moment dat er geen vocht meer aanwezig is in de biomassa, zal de temperatuur nog verder oplopen totdat het punt bereikt wordt dat het product spontaan ontbrandt.

Voorspellen van broei is niet mogelijk, omdat elk product zich anders gedraagt. Er zijn onderzoeken verricht naar palmpitafval, waarbij het broeiproces dagen in beslag neemt. Bij een mengsel van rioolzuiveringsslib, papier en hout verliep dit broeiproces binnen enkele uren.

3 Algemene bevindingen

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de bevindingen geclusterd in de volgende punten:

- bouwkundig;
- installatietechnisch;
- milieuvergunningtechnisch;
- gebruik.

In algemene zin kan gesteld worden dat voor elke inrichting punten zijn te benoemen die verbetering behoeven. De hieronder benoemde bevindingen zijn niet per definitie voor alle bezochte objecten van toepassing, maar wel voor een groot aantal daarvan. Voor een compleet beeld per inrichting wordt verwezen naar hoofdstuk 4. De lokale brandweer is over deze bevindingen geïnformeerd en wordt geacht toe te zien op de vervolgstappen.

3.2 Bouwkundig

Op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) mag de maximale brandcompartimentsgrootte 3.000 m² bedragen. In een aantal gevallen wordt deze grootte overschreden en zijn er geen aanvullende beheersmaatregelen genomen op basis van het brandbeveiligingsconcept 'Beheersbaarheid van brand'. De overschrijding van de grootte van het brandcompartiment vormt in geval van brand een mogelijk probleem voor de beheersing ervan. Op dit moment kan gesteld worden dat voor zeker vijf inrichtingen grote repressieve slagkracht noodzakelijk is om uitbreiding zowel binnen als buiten de inrichting te voorkomen.

3.3 Installatietechnisch

In een aantal gevallen zijn er aanvullende brandpreventieve voorzieningen getroffen. Bij twee inrichtingen is echter niet duidelijk op welke basis deze voorzieningen zijn aangebracht. Indien deze installaties door de brandweer zijn geëist, moet dit zijn omschreven in een programma van eisen. Slechts in twee gevallen kon achterhaald worden door wie de installatie geëist was. Voor deze inrichtingen waren echter geen goedgekeurde en getekende programma's van eisen aanwezig.

3.4 Milieuvergunningtechnisch

In het Activiteitenbesluit en de handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening' zijn voorwaarden opgenomen voor de primaire en secundaire bluswatervoorziening nabij de inrichting. Over het algemeen kan gesteld worden dat hier, zeker in landelijk gebied, niet aan wordt voldaan.

Als de inrichting afvalstoffen opslaat, valt deze niet onder het Activiteitenbesluit. Hiervoor is een specifieke vergunning nodig, waarbij over het algemeen de provincie het bevoegd gezag is. Voor zes inrichtingen is dit het geval. In de meeste vergunningen zijn geen aanvullende voorwaarden opgenomen t.a.v. temperatuurbewaking. Slechts bij twee inrichtingen was dit wel het geval.

3.5 Gebruik

Volgens het Gebruiksbesluit moet opslag van brandbare, niet-milieugevaarlijke stoffen op een dusdanige wijze plaatsvinden, dat er geen onveilige situatie kan ontstaan voor een (toekomstige) inrichting die op een aangrenzend perceel is gelegen. Tevens moet de opslag te allen tijde van twee kanten te benaderen zijn. In een aantal gevallen is geconstateerd dat hier niet (geheel) aan wordt voldaan. In het Gebruiksbesluit zijn ook voorwaarden opgenomen om tijdens de gebruiksfase van een inrichting de kans op een mogelijke brand zo klein mogelijk te houden door eisen te stellen voor het gebruik van deze inrichtingen. Mede omdat er geen gebruiksvergunningplicht is, zal de inspectiefrequentie van de brandweer laag zijn.

4 Bevindingen per inrichting

4.1 Inrichting 1 (Albra Winschoten) opslag en verwerking van restafval te Winschoten

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

De provincie is bevoegd gezag. De milieuvergunning is van 19 december 2006.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

De doorzet is 200.000 ton per jaar. De maximale opslag is 1.800 ton.

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

Dit is onbekend en staat niet beschreven in de vergunning.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele groei tijdig te constateren?

Dit wordt niet beschreven in de milieuvergunning. Het bedrijf beschikt wel over meetapparatuur om dit te controleren. De maximale gemeten temperatuur is lager dan de zelfontbrandingstemperatuur van zowel de grondstof als het gereed product.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) mag een brandcompartiment maximaal 3.000 m² groot zijn. Om bedrijfstechische redenen is echter door toepassing van een beheersbaarheid van brand berekening bepaald wat de vuurlast binnen dit compartiment is. Op basis van deze berekening is als beheersmaatregel gekozen om in de loods een gecertificeerde sprinklerinstallatie aan te brengen. Hierdoor mag overeenkomstig beheersbaarheid van brand een groter brandcompartiment worden toegestaan, omdat er geen volledig ontwikkelde brand kan ontstaan door het toepassen van een sprinkler(blus)installatie.

Binnen de inrichting is ook een kantoor aanwezig. Deze is voorzien van een deugdelijke brandcompartimentscheiding. Het kantoorgeedeelte is voorzien van een brandmeldinstallatie.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig?

Deze zijn aanwezig (zie ook onder het kopje 'bouwkundig'). De sprinklerinstallatie en brandmeldinstallatie worden jaarlijks gecertificeerd. Op de dag van de inspectie (3 oktober 2008) was er een verlopen certificaat aanwezig binnen de inrichting. Op dat moment was er echter al een jaarlijkse herkeuring geweest van de certificerende instelling. Het certificaat hiervan is op 20 november 2008 toegestuurd naar de ondernemer.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De inrichting beschikt over een gebruiksvergunning op basis van beheersbaarheid van brand.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

De inrichting is van twee zijden goed bereikbaar. Omdat er een brandmeld- en sprinklerinstallatie aanwezig zijn, welke een rechtstreekse doormelding hebben naar de Regionale Alarmcentrale, is er eveneens een sleutelkluis aanwezig.

Bluswatervoorzieningen

Nabij de inrichting zijn primaire en secundaire bluswatervoorzieningen in voldoende mate aanwezig.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf beschikt zelf over een shovel, welke te allen tijde aanwezig is binnen de inrichting. In geval van beginnende broei kan het bedrijf zelf actie ondernemen. Wel dient opgemerkt te worden dat de shovels niet zijn voorzien van een overdrukcabine. Dit kan in geval van brand gevaar opleveren voor de bestuurder van de shovel.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Er is een actueel aanvalsplan van de inrichting aanwezig bij brandweer.

Overige opmerkingen

- Tijdens de controle was er bij de brandweer geen getekend programma van eisen aanwezig voor de sprinklerinstallatie.
- Onder diverse machines is het sprinklernet niet doorgezet. In het programma van eisen wordt echter beschreven dat onder deze machines geen brandbare goederen aanwezig mogen zijn. Dit was tijdens de inspectie ook niet het geval. Toch is dit als aandachtspunt benoemd, gezien het potentiële risico.

4.2 Inrichting 2 (Oldambt b.v) grasdrogerij te Oostwold

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

De provincie is bevoegd gezag. De milieuvergunning is van 6 juli 1999. Deze is op 6 april 2004 ambtshalve gewijzigd. Op 20 januari 2006 is tevens een melding gedaan voor de herbouw van een loods.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

Maximaal op het grondstoffenplein:

1. 1.250 ton Luzerne gras.
2. 1.250 aardappelvezel.

Opslag grondstoffen in gebouwen:

- 400 ton kolen.

Opslag gereed product:

- Luzerne pallets 15.000 ton.
- Vezel pallets 8.000 ton.
- Pro mix 75 m³.
- Stro 1.260 ton.
- Kunstmest 540 ton.

Opslag in tanks:

- Dieselolie 15.000 liter.
- Hydraulische olie 1.500 liter.
- Afgewerkte olie 2.000 liter.

- Stoomketel met een inhoud van 1.500 liter.

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

Dit is onbekend en staat niet beschreven in de vergunning.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

Dit wordt niet beschreven in de milieuvergunning. Het bedrijf beschikt wel over meetapparatuur om dit te controleren. De maximale gemeten temperatuur is lager dan de zelfontbrandingstemperatuur van zowel de grondstof als het gereed product.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Het productiegedeelte is 2.600 m². Hiermee voldoet dit compartiment aan het Bouwbesluit (bestaande bouw). De overige brandcompartimenten zijn grotendeels tegen elkaar aan gebouwd, waarbij niet aannemelijk gemaakt kan worden dat de onderlinge scheidingen een weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag hebben van ten minste 20 minuten. Het gaat hierbij dan om opslagloodsen met een compartimentgrootte van 7.200 m² en 3.200 m². Tussen de opslagloodsen 1 t/m 6 (7.200 m²) en het productiegedeelte zit enige afstand. Echter, door aanwezigheid van diverse silo's en transportbanden is de kans op overslag ook hier reëel.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

In het object zijn de volgende installatietechnische voorzieningen aanwezig:

- Sprinklerinstallatie in het productiegedeelte.
- Gasblusinstallatie t.b.v. de doekenfilters in de drooginstallatie.
- Rookdetectie in het productiegedeelte.

Voor deze installatietechnische voorzieningen was geen programma van eisen aanwezig tijdens de inspectie. De installaties waren eveneens niet voorzien van een certificaat. Hierdoor is niet eenduidig vast te stellen of deze voorzieningen door de brandweer of door de verzekering zijn geëist.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De intergemeentelijke brandweer Oldambt heeft zich geconformeerd aan het voorstel van de regionale brandweer d.d. 24 april 2004 om deze loodsen in eerste instantie niet te voorzien van een gebruiksvergunning. De inrichting is dan ook niet in het bezit van een gebruiksvergunning. Sinds 1 november vorig jaar is de vergunningplicht voor deze bedrijven geheel komen te vervallen met het van kracht worden van het Gebruiksbesluit.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

Het bedrijf is slechts eenzijdig bereikbaar. Dit kan in geval van brand nadelige gevolgen hebben indien bovenwinds aangereden moet worden. Overeenkomstig het Activiteitenbesluit moet deze inrichting van twee kanten te benaderen zijn. Hierbij moet opgemerkt worden dat op het terrein zelf de objecten wel van twee zijden bereikbaar zijn.

Bluswatervoorzieningen

Omdat de inrichting in landelijk gebied is gelegen, is er twijfel over de capaciteit van de primaire bluswatervoorziening (ondergrondse brandkranen, aangesloten op het waterleidingnet). Secundair is er binnen de inrichting een 30m³ druktank aanwezig t.b.v.

de voeding van de sprinklerinstallatie. Ook is op het terrein een waterbassin met ruim 1.400 m³ water aanwezig.

Ondanks de twijfel over de primaire bluswatervoorziening, wordt de aanwezigheid van 1.400 m³ in het waterbassin voldoende geacht als bluswatervoorziening.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf beschikt zelf over een shovel, welke te allen tijde aanwezig is binnen de inrichting. In geval van beginnende broei kan het bedrijf zelf actie ondernemen. Wel dient opgemerkt te worden dat de shovels niet zijn voorzien van een overdrukcabine. Dit kan in geval van brand gevaar opleveren voor de bestuurder van de shovel.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Er is een aanvalsplan van de inrichting aanwezig bij de brandweer.

4.3 Inrichting 3 (Kuipers v.o.f.) opslag van melasse te Zuidhorn

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

De gemeente is bevoegd gezag. De milieuvergunning is van 24 februari 1993. Op 2 april 2004 heeft de gemeente aangegeven dat het bedrijf geen specifieke vergunning meer behoeft, maar valt onder de AMvB Opslag en transport. Begin 2008 is het Activiteitenbesluit van kracht geworden. Hierdoor valt deze inrichting rechtstreeks onder het Activiteitenbesluit.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

Bulkopslag:

- maximaal 80m³ melasse.

Opslag in tanks:

- dieselolie maximaal 3 m³.

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

Dit is onbekend en staat niet beschreven in de vergunning.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

Het bedrijf heeft enkel gereed product in opslag. De aanwezige hoeveelheden zijn dusdanig dat de mogelijkheid tot broei in de opslag te verwaarlozen is.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Omdat het gebouw vrijwel op de erfgrens van de inrichting is gesitueerd, is de kans op overslag naar een belendend perceel reëel. Op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) moet deze brandwerendheid ten minste 20 minuten zijn. De instelling voldoet hier niet aan.

In 2007 is een bouwaanvraag ingediend voor het oprichten van een kantoorfunctie. De brandweer heeft advies uitgebracht op basis van het Bouwbesluit, waarbij de kantoorunits ten minste een brandwerendheid van 60 minuten moeten hebben ten opzichte van de overige objecten binnen deze inrichting. De brandwerendheid is echter niet als zodanig uitgevoerd tijdens de bouw.

Op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) voldoet de inrichting ruimschoots aan het maximale oppervlak dat als één brandcompartiment mag worden gebouwd.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

Deze zijn niet aanwezig, maar op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) en het Gebruiksbesluit is dit ook niet noodzakelijk.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De lokale brandweer heeft zich geconformeerd aan het voorstel van de regionale brandweer d.d. 24 april 2004 om deze loodsen in eerste instantie niet te voorzien van een gebruiksvergunning. De inrichting heeft dan ook geen gebruiksvergunning. Sinds 1 november vorig jaar is de vergunningplicht voor dit bedrijf geheel komen te vervallen met het van kracht worden van het Gebruiksbesluit.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

Het bedrijf is slechts via één verharde weg bereikbaar. Dit kan in geval van brand nadelige gevolgen hebben indien er in verband met rookontwikkeling bovenwinds aangereden moet worden. Overeenkomstig het Activiteitenbesluit moeten deze inrichtingen van twee kanten te benaderen zijn.

Bluswatervoorzieningen

Ondergrondse brandkranen (primair bluswater) zijn niet in de nabijheid van het pand aanwezig. In de nabijheid van het pand bevindt zich echter wel een groot open water. Hierdoor kan gesteld worden dat de bluswatervoorziening voldoende is.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf heeft enkel gereed product in opslag. De aanwezige hoeveelheden zijn dusdanig dat de mogelijkheid tot groei in de opslag te verwaarlozen is. Er is dan ook niet gekeken of er een mogelijkheid is om brandende producten uit te rijden.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Voor het bedrijf is geen aanvalsplan bij de lokale brandweer aanwezig.

Overige opmerkingen

Op het terrein staan diverse (brandbare) goederen nagenoeg op de perceelgrens opgeslagen. In geval van brand kan dit een snelle overslag van brand naar belendende objecten tot gevolg hebben.

4.4 Inrichting 4 (Paper recycling B.V.) papier recycling te Marum

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

Op 15 mei 2008 is er een brief verzonden door de gemeente dat de inrichting valt onder het Activiteitenbesluit, type B inrichting. Voorheen viel deze vergunning onder de bevoegdheid van de provincie.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

Het bevoegd gezag is overgegaan van de provincie naar de gemeente. Ten tijde van de inspectie waren geen vergunningvoorschriften aanwezig op het gemeentehuis. Hierdoor kon niet worden vastgesteld wat de maximaal vergunde opslagcapaciteit is.

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

Dit is niet bekend.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

Dit is niet bekend, omdat geen vergunningvoorschriften aanwezig waren op het gemeentehuis. Binnen de inrichting is geen apparatuur aanwezig om periodiek temperatuurmetingen te verrichten.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Het bedrijf bestaat uit 2 productiegebouwen van respectievelijk 1.000m² en 5.400m². Tegen het grote productiegebouw aan, is een kantoorgebouw van drie bouwlagen gesitueerd. Daarnaast zijn er nog tal van bijgebouwen binnen de inrichting aanwezig.

Doordat het gebouw vrijwel op de erfgrans van de inrichting is gesitueerd, is de kans op overslag naar belendende gebouwen reëel. Op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) moet de brandwerendheid ten minste 20 minuten zijn. Hieraan wordt niet voldaan.

Met betrekking tot de brandwerendheid van aan elkaar gelegen gebouwen binnen de perceelgrens kan eveneens gesteld worden dat deze niet de vereiste brandwerendheid van minimaal 20 minuten hebben.

De grootste productiehal bestond oorspronkelijk uit 7 aan elkaar gekoppelde gebouwen. De scheidingen van deze gebouwen zijn in de loop der jaren omwille van het productieproces verwijderd, waardoor dit moet worden gezien als één brandcompartiment. Hierbij wordt dus niet voldaan aan de maximale brandcompartimentgrootte zoals beschreven in het Bouwbesluit (bestaande bouw).

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

Omdat de grootte van het brandcompartiment van 3.000m² wordt overschreden zouden er redelijkerwijs aanvullende maatregelen moeten worden getroffen om een beginnende brand te beheersen dan wel tijdig te ontdekken. Het opstellen van een rapportage op basis van beheersbaarheid van brand is het geëigende middel om vast te stellen welke aanvullende brandveiligheidsvoorzieningen hiervoor nodig zijn. Door het aanbrengen van deze voorzieningen, kan vergroting van het brandcompartiment worden toegestaan. Dit is echter tot op heden niet gebeurd.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De lokale brandweer heeft zich geconformeerd aan het voorstel van de regionale brandweer d.d. 24 april 2004 om deze loodsen in eerste instantie niet te voorzien van een gebruiksvergunning. De inrichting is dan ook niet in het bezit van een gebruiksvergunning. Sinds 1 november vorig jaar is de vergunningplicht voor dit bedrijf geheel komen te vervallen met het van kracht worden van het Gebruiksbesluit.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

De inrichting is van twee zijden goed bereikbaar.

Bluswatervoorzieningen

De primaire bluswatervoorziening is binnen de vereiste afstand aanwezig. Dit geldt echter niet voor de secundaire bluswatervoorziening. Deze is gelegen op meer dan 500 meter van het object.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf beschikt zelf over een shovel, welke te allen tijde aanwezig is binnen de inrichting. In geval van beginnende broei kan het bedrijf zelf actie ondernemen. Wel dient opgemerkt te worden dat de shovels niet zijn voorzien van een overdrukcabine. Dit kan in geval van brand gevaar opleveren voor de bestuurder van de shovel.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Voor het bedrijf is geen aanvalsplan bij de gemeentelijke brandweer aanwezig.

4.5 Inrichting 5 (Avebe) opslag van aardappelzetmeel te Alteveer

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

Begin 2008 is het Activiteitenbesluit van kracht geworden. Hierdoor valt deze inrichting rechtstreeks onder het Activiteitenbesluit. Naar aanleiding van het bezoek is geconstateerd dat de inrichting niet onder categorie A valt, maar onder categorie B. Dit zal worden aangepast in de vergunning.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

Bij de gemeente (bevoegd gezag) waren ten tijde van de inspectie geen vergunningvoorschriften aanwezig.

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

Dit is onbekend en staat niet beschreven in de vergunning.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

Dit is niet bekend, omdat er geen vergunningvoorschriften aanwezig waren. Binnen de inrichting is geen apparatuur aanwezig om periodiek temperatuurmetingen te verrichten.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

De inrichting bestaat uit een kantoorgedeelte, een werkplaats en een silo met een grondoppervlak van 1.800 m². De wanden van de silo zijn uitgevoerd met een brandwerendheid van tenminste 60 minuten WBDBO. Op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) voldoet de inrichting aan het maximale oppervlak dat als één brandcompartiment mag worden gebouwd.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

Deze zijn niet aanwezig, maar op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) en het Gebruiksbesluit is dit ook niet noodzakelijk.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De lokale brandweer heeft zich geconformeerd aan het voorstel van de regionale brandweer d.d. 24 april 2004 om deze loodsen in eerste instantie niet te voorzien van

een gebruiksvergunning. De inrichting heeft dan ook geen gebruiksvergunning. Sinds 1 november vorig jaar is de vergunningplicht voor dit bedrijf geheel komen te vervallen met het van kracht worden van het Gebruiksbesluit.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

Het bedrijf is slechts via één verharde weg bereikbaar. Dit kan in geval van brand nadelige gevolgen hebben indien er in verband met rookontwikkeling bovenwinds aangereden moet worden. Overeenkomstig het Activiteitenbesluit moeten deze inrichtingen van twee kanten te benaderen zijn.

Bluswatervoorzieningen

Ondergrondse brandkranen (primair bluswater) zijn in de nabijheid van de inrichting aanwezig. In de nabijheid van het pand bevindt zich geen secundaire bluswatervoorziening binnen een afstand van 500 meter.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Er zijn geen voorzieningen aanwezig binnen de inrichting om het brandende product uit te rijden. Echter doordat het vochtpercentage maximaal 19% mag zijn, is de kans op broei vrijwel uit te sluiten.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Voor het bedrijf is geen aanvalsplan bij de lokale brandweer aanwezig.

4.6 Inrichting 6 (Teuben transport) opslag zetmeel & derivaten te Ter Apelkanaal

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

Op 8 maart 2001 is de eerste fase van het gebouw gerealiseerd. Voor de uitvoering van de 2^e fase van de bouwvergunning is op 20 februari 2007 een melding gedaan. De inrichting valt sinds de invoering van het Activiteitenbesluit onder dit besluit.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

Er is geen bovengrens voor de maximale opslag aangegeven in de milieuvergunning.

Welke verpakkingswijze is toegestaan?

Dit is niet bekend.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

Dit is niet bekend, omdat geen vergunningvoorschriften aanwezig waren op het gemeentehuis en binnen de inrichting. Binnen de inrichting is geen apparatuur aanwezig om periodiek temperatuurmetingen te verrichten.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

De inrichting heeft twee opslaggebouwen van elk 5.200 m², welke weer zijn opgedeeld in 3 brandcompartimenten van 1.750 m². Beide opslaggebouwen zijn tegen elkaar aangebouwd. Omdat de aanvraag van de eerste bouwvergunning in 2001 is gedaan mag het brandcompartiment overeenkomstig het bouwbesluit maximaal 1.000 m² zijn. Hieraan voldoet de inrichting niet. In veel gevallen kan de maximale omvang van het

brandcompartiment vergroot worden indien er een beheersbaarheid van brandberekening is opgesteld als onderdeel van de bouwvergunning. Dit is echter niet gebeurd. Voor de tweede fase van de bouwvergunning is wel een beheersbaarheid van brandberekening opgesteld. Het is echter niet duidelijk of deze is goedgekeurd door het bevoegd gezag. Verder was de aanwezige vuurlast binnen de inrichting op het moment van inspectie vele malen hoger dan omschreven in de beheersbaarheid van brandberekening.

De brandwerende muren tussen de brandcompartimenten zijn op diverse plaatsen doorgebroken t.b.v. doorvoering van kabels en buizen. Hierbij zijn geen brandkleppen geplaatst. Verder zijn er branddeuren aanwezig, waarbij niet duidelijk is hoe deze in geval van brand aangestuurd worden.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

Binnen de inrichting is een ontruimingsalarminstallatie aanwezig. Een programma van eisen en een logboek van de onderhoudstatus waren echter niet aanwezig. Hierdoor kan geen uitspraak gedaan worden over de staat van de installatie.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De lokale brandweer heeft zich geconformeerd aan het voorstel van de regionale brandweer d.d. 24 april 2004 om deze loodsen in eerste instantie niet te voorzien van een gebruiksvergunning. De inrichting is dan ook niet in het bezit van een gebruiksvergunning. Sinds 1 november van vorig jaar is de vergunningplicht voor dit bedrijf geheel komen te vervallen met het van kracht worden van het Gebruiksbesluit.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

Het bedrijf is slechts eenzijdig bereikbaar. Dit kan in geval van brand nadelige gevolgen hebben indien bovenwinds aangereden moet worden. Overeenkomstig het Activiteitenbesluit moet deze inrichting van twee kanten te benaderen zijn.

Bluswatervoorzieningen

De primaire bluswatervoorziening is binnen de vereiste afstand aanwezig. Dit geldt echter niet voor de secundaire bluswatervoorziening. Deze is gelegen op meer dan 500 meter van het object. In de nabijheid is wel een vijver aanwezig. De capaciteit hiervan is echter niet bekend.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf beschikt zelf over een aantal heftrucks, welke te allen tijde aanwezig zijn binnen de inrichting. In geval van beginnende broei kan het bedrijf zelf actie ondernemen. Wel dient opgemerkt te worden dat de shovels niet zijn voorzien van een overdrukcabine. Dit kan in geval van brand gevaar opleveren voor de bestuurder van de shovel.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Voor het bedrijf is geen aanvalsplan bij de gemeentelijke brandweer aanwezig.

4.7 Inrichting 7 (Terminal Delfzijl) op- en overslag te Delfzijl

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

In 2004 is door de provincie Groningen een milieuvergunning verstrekt. In 2006 is deze vergunning geactualiseerd. In de actualisatie is de mogelijkheid voor opslag van afvalballen binnen de inrichting opgenomen.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

In de geactualiseerde vergunning is aangegeven dat de maximaal aanwezige opslag van afvalballen in folie 300 ton mag zijn. Per jaar is de doorzet bepaald op maximaal 40.000 ton. Voor de overige opslag zijn geen voorschriften aangetroffen. Tijdens de controle was 2.725 ton aan afvalballen in folie aanwezig.

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

De verpakkingwijze voor de afvalballen is in folie. Voor de andere opslag zijn geen voorwaarden opgenomen.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

In de vergunning van 2006 zijn voorschriften opgenomen m.b.t. het verrichten periodieke temperatuurmeting. Binnen het bedrijf is echter geen meetapparatuur aanwezig.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Het bedrijf bestaat uit diverse opslaggebouwen met een totale grootte van 19.280 m². De opslaggebouwen zijn niet onderverdeeld in brandcompartimenten. In de opslaggebouwen werd ten tijde van de controle hout opgeslagen. De opslag van afvalballen vond plaats aan de kade.

Een aantal recente opslagloodsen is in 1993 en 1995 aangevraagd en gerealiseerd. Tussen de gebouwen is minimaal 10 meter afstand aanwezig ter voorkoming van mogelijke brandoverslag. Echter een tweetal gebouwen ligt op een afstand van 1,5 en 3 meter van de erfgrans, waarbij geen brandwerendheid aanwezig is.

Loods 'Limburg' is afwijkend van de bouwvergunning uitgevoerd. Voor de ventilatie is in de bouwaanvraag de onderzijde rondom het gebouw als 'open' aangevraagd. In de praktijk is dit slechts aan één zijde als zodanig uitgevoerd.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

Gezien de grootte van het totale complex (de 4 opslagloodsen met in totaal 19.280 m²) dienen in deze gebouwen op basis van de Gemeentelijke bouwverordening cq. het Gebruiksbesluit ontruimingsinstallaties aanwezig te zijn. Dergelijke installaties zijn niet aanwezig.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De lokale brandweer heeft zich geconformeerd aan het voorstel van de regionale brandweer d.d. 24 april 2004 om deze loodsen in eerste instantie niet te voorzien van een gebruiksvergunning. De inrichting is dan ook niet in het bezit van een gebruiksvergunning. Sinds 1 november van vorig jaar is de vergunningplicht voor dit bedrijf geheel komen te vervallen met het van kracht worden van het Gebruiksbesluit.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

De inrichting is van twee zijden bereikbaar.

Bluswatervoorzieningen

De primaire bluswatervoorziening is binnen de vereiste afstand aanwezig. Dit geldt ook voor de secundaire bluswatervoorziening. In de nabijheid van de inrichting is een kanaal aanwezig. De capaciteit hiervan is oneindig. Tevens bevindt zich voor de hoofdingang een geboorde put.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf beschikt zelf over een aantal heftrucks, welke te allen tijde aanwezig zijn binnen de inrichting. In geval van beginnende broei kan het bedrijf zelf actie ondernemen. Wel dient opgemerkt te worden dat de heftrucks niet zijn voorzien van een overdrukcabine. Dit kan in geval van brand gevaar opleveren voor de bestuurder van de heftruck.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Voor het bedrijf is geen aanvalsplan bij de gemeentelijke brandweer aanwezig.

4.8 Inrichting 8 (Gebr. Borg te Farmsum) opslag en verwerking te Farmsum

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

Op 23 mei 2006 is door de provincie Groningen een milieuvergunning verstrekt. Op 20 september 2008 is deze vergunning geactualiseerd met name voor de mogelijkheid om gipsafval te kunnen verwerken. De toegestane opslaghoeveelheid is hierbij eveneens vergroot.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

In de geactualiseerde vergunning is aangegeven dat de volgende opslagen maximaal aanwezig mogen zijn:

- Verwerkbaar gipsafval 5.000 ton
- Overslag gipsafval 20.000 ton
- Afvalstoffen 17.500 ton
- Bouw en sloopafval en papier/karton 100.000 ton

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

De verpakkingwijze van de toegestane producten is in de vergunning geregeld.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

In de vergunning zijn geen voorschriften opgenomen waarin is aangegeven hoe vaak en op welke wijze de temperatuur gemeten moet worden. Binnen het bedrijf is meetapparatuur aanwezig. In hal 9 waar de opslag van plastic rejets plaatsvindt, worden wekelijks metingen uitgevoerd.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Het bedrijf bestaat uit drie opslagcomplexen met een totale grootte van 21.300 m². Daarnaast is een aantal kleinere gebouwen aanwezig welke niet voor opslagdoeleinden worden gebruikt. Alle opslaggebouwen zijn onderverdeeld in brandcompartimenten.

De loodsen 1, 2 en 3 (bouw in 2004) hebben een totale grootte van 6.300 m². De drie brandcompartimenten hebben geen brandpreventieve installaties. De maximaal toegestane vuurlast is 143 Kg vurenhout/m². Gezien de opslag tijdens de controle (gipsafval en gipsplaten) is voldaan aan deze voorwaarde.

De loodsen 4, 5, 6 en 7 hebben een totale grootte van 10.000m². Dit opslaggebouw is verdeeld in 2 brandcompartimenten, elk 5.000m² groot. In deze loodsen is een brandmeldinstallatie aanwezig, welke in geval van brand de rook- en warmte afvoerinstallatie en de overheaddeuren aanstuurt. Tijdens het vooronderzoek is geen rapportage 'Beheersbaarheid van brand' voor dit opslaggebouw aangetroffen. Tijdens de inspectie is geconstateerd dat er gereed product van onder andere glasfiber en verpakkingsmaterialen werd opgeslagen. Gezien de brandpreventieve installaties in dit gebouw is het niet aannemelijk dat de maximaal toegestane vuurlast zal worden overschreden.

De loodsen 8 en 9 (bouw in 2006) hebben een totale grootte van 5.000m². Dit gebouw is onderverdeeld in twee brandcompartimenten. Deze compartimenten hebben geen brandpreventieve installaties. De maximaal toegestane vuurlast is 120 Kg vurenhout/m². Gezien de opslag tijdens de controle (plastic rejets en voertuigenberging/werkplaats) wordt deze waarde overschreden. Het gaat hier dan met name om het compartiment van de plastic rejets. Tijdens de controle lag hier circa 2.000 ton.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

In een aantal opslagloodsen zijn brandpreventieve installaties aanwezig, vermoedelijk op basis van beheersbaarheid van brand. De documentatie hiervoor is echter niet aangetroffen. In twee opslagcomplexen zijn geen brandpreventieve installaties aanwezig.

Gezien de grootte van het totale complex, de drie opslagloodsen met in totaal een oppervlak van 21.300 m², dienen in alle gebouwen minimaal ontruimingsinstallaties op basis van de gemeentelijke bouwverordening cq. het Gebruiksbesluit aanwezig te zijn.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

Op 13 februari 2004 is door de gemeentelijke brandweer een gebruiksvergunning onder nummer RdW/04-077 aan het bedrijf verstrekt. Deze vergunning is echter niet geactualiseerd op basis van recente bouwaanvragen.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

De inrichting is van één zijde bereikbaar. Dit kan in geval van brand nadelige gevolgen hebben indien bovenwinds aangereden moet worden. Overeenkomstig het Activiteitenbesluit moet deze inrichting van twee kanten te benaderen zijn.

Bluswatervoorzieningen

De primaire bluswatervoorziening is binnen de vereiste afstand aanwezig. De primaire voorziening is als bluswaterriool met diverse putten op eigen terrein uitgevoerd. Het riool wordt gevoed door een pomp met een capaciteit van 180 m³ per uur bij 5 bar. De pomp moet handmatig worden geactiveerd.

De secundaire bluswatervoorziening voldoet. In de nabijheid van de inrichting is een kanaal binnen de vereiste afstand aanwezig.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf beschikt zelf over een aantal heftrucks, welke te allen tijde aanwezig zijn binnen de inrichting. In geval van beginnende broei kan het bedrijf zelf actie ondernemen. Wel dient opgemerkt te worden dat de heftrucks niet zijn voorzien van een

overdrukcabine. Dit kan in geval van brand gevaar opleveren voor de bestuurder van de heftruck.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Voor het bedrijf is geen aanvalsplan bij de gemeentelijke brandweer aanwezig.

4.9 Inrichting 9 (ARCG/Vagron) opslag - overslag te Groningen

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

Op 8 juli 1998 is door de provincie Groningen een milieuvergunning verstrekt. In 2000 is deze vergunning geactualiseerd met name voor de actualisering van de CPR 15-2/PGS 15 opslag.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

In de geactualiseerde vergunning is aangegeven dat de maximaal aanwezige opslag van de diverse goederen is gelimiteerd. Het gaat hier met name om de CPR 15-2/PGS 15 opslag. Deze is echter beperkt broeigevoelig en er wordt niet in bulk opgeslagen.

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

Conform de CPR 15-2/PGS 15 voorschriften.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele groei tijdig te constateren?

Er zijn geen voorschriften opgenomen om de diverse opgeslagen goederen te tempereren.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Het bedrijf bestaat uit diverse gebouwen. De compartimentering van de CPR 15-2/PGS 15 opslag is voldoende.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

De CPR 15-2/PGS 15 opslag is voorzien van branddetectie, met een rechtstreekse doormelding naar de regionale alarmcentrale. De installaties zijn gecertificeerd. Echter, tijdens de controle was geen certificaat binnen de inrichting aanwezig.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De lokale brandweer heeft op 3 oktober 2001, onder nummer GBV 71053, een gebruiksvergunning verleend. Deze vergunning is afgegeven voor het kantoorgebouw.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

De inrichting is van één zijde bereikbaar. Dit kan in geval van brand nadelige gevolgen hebben indien bovenwinds aangereden moet worden. Overeenkomstig het Activiteitenbesluit moet deze inrichting van twee kanten te benaderen zijn.

Bluswatervoorzieningen

De primaire bluswatervoorziening is binnen de vereiste afstand aanwezig. Op het terrein is een aantal brandkranen. De pomp die de brandkranen voorziet van bluswater moet handmatig worden geactiveerd. De secundaire bluswatervoorziening is voldoende. In de nabijheid van de inrichting is een kanaal aanwezig.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf beschikt zelf niet over uitrijdmiddelen. Gezien de opgeslagen goederen en de hoeveelheden is dit ook niet noodzakelijk.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Voor het bedrijf is een aanvalsplan bij de gemeentelijke brandweer aanwezig.

4.10 Inrichting 10 (Nieboer Recycling) op- en overslag en bewerken/recyclen van afvalstoffen te Kielwindeweer

Milieuvergunning

Actualiteit van de vergunning

Op 13 februari 1998 is door de provincie Groningen een milieuvergunning verstrekt. Op 25 maart 2008 is deze vergunning door de provincie Groningen geactualiseerd. Echter, deze vergunning is door de Raad van State geschorst naar aanleiding van o.a. bezwaren van de gemeente. Wegens deze impasse is door de provincie een gedoogbeschikking opgesteld welke op 30 juli 2008 van kracht werd en liep tot 1 oktober 2008. Inmiddels is deze beschikking verlengd tot 1 maart 2009. De voorschriften in deze beschikking komen uit de vergunning van 1998.

Wat is als maximale opslagcapaciteit vergund?

In de gedoogbeschikking is aangegeven wat de maximale hoeveelheden van de diverse aanwezige stoffen en goederen mogen zijn.

- Snoeihout 25.000 ton
- Composteer 40.000 ton
- Huisafval 50 ton

Welke verpakkingwijze is toegestaan?

De verpakkingwijze is hier niet relevant. Het wordt met name in bulk gestort.

Wordt er in de vergunning beschreven of er periodiek temperatuurmetingen moeten worden uitgevoerd om eventuele broei tijdig te constateren?

In de vergunning van 2008 is voorschrift 3.3.10 opgenomen waarin is aangegeven dat er wekelijks in de composthoop moet worden gemeten. Dit wordt echter niet door het bedrijf uitgevoerd. Binnen het bedrijf is meetapparatuur aanwezig.

Bouwvergunning

Wat is de staat van de bouwkundige brandwerende voorzieningen en vindt brandcompartimentering plaats?

Het bedrijf bestaat uit een opslaggebouw, kantoorgebouw en enkele containers en kleine gebouwtjes. Het opslaggebouw is ca. 625m² groot. Aan de omhulling van dit opslaggebouw is geen brandwerende voorziening aangebracht. Sinds 2006 is het kantoorgebouw, ca. 250m², voor de opslaghal geplaatst. Hierdoor is de kans op brandoverslag in geval van een brand in het opslaggebouw aanwezig, mede doordat ook het kantoorgebouw geen brandwerende voorzieningen in de gevel heeft.

Bouwverordening

Zijn er installatietechnische voorzieningen ten behoeve van brandbeheersing aanwezig? Zo ja, wat is de staat daarvan?

In de opslagloods is geen brandpreventieve installatie aanwezig. Wel is een aantal draagbare blusmiddelen in de opslagloods aanwezig.

Heeft de inrichting een gebruiksvergunning?

De lokale brandweer heeft zich geconformeerd aan het voorstel van de regionale brandweer d.d. 24 april 2004 om dit bedrijf in eerste instantie niet te voorzien van een gebruiksvergunning. De inrichting is dan ook niet in het bezit van een gebruiksvergunning. Sinds 1 november van vorig jaar is de vergunningplicht voor dit bedrijf geheel komen te vervallen met het van kracht worden van het Gebruiksbesluit.

Brandweer repressief

Bereikbaarheid

De inrichting is van één zijde bereikbaar. Dit kan in geval van brand nadelige gevolgen hebben indien bovenwinds aangereden moet worden. Overeenkomstig het Activiteitenbesluit moet deze inrichting van twee kanten te benaderen zijn.

Bluswatervoorzieningen

De primaire bluswatervoorziening is niet binnen de vereiste afstand aanwezig. Dit geldt niet voor de secundaire bluswatervoorziening. In de nabijheid van de inrichting is een kanaal aanwezig. De capaciteit hiervan is oneindig.

Mogelijkheid tot uitrijden van brandende product

Het bedrijf beschikt zelf over een aantal shovels, welke te allen tijde aanwezig zijn binnen de inrichting. In geval van beginnende broei kan het bedrijf zelf actie ondernemen. Wel dient opgemerkt te worden dat de shovels niet zijn voorzien van een overdrukcabine. Dit kan in geval van brand gevaar opleveren voor de bestuurder van de heftruck.

Aanvalsplan/bereikbaarheidskaart

Voor het bedrijf is geen aanvalsplan bij de gemeentelijke brandweer aanwezig.

5 Conclusies

Milieuvergunning

- a. In de milieuwetgeving wordt enkel gekeken of de inrichting kan voldoen aan de geluidsnormering en de geuremissie buiten de inrichting. Er wordt echter niet gekeken naar de consequenties voor het milieu en de omgeving bij de verbranding van niet-milieugevaarlijke stoffen, die in geval van brand wél verontreinigde rookgassen produceren.
- b. De wijze van buitenopslag binnen enkele inrichtingen (zowel op de perceelsgrens als tussen de bouwwerken) kan brandoverslag tot gevolg hebben, waardoor de brandwerendheid door afstand teniet wordt gedaan.
- c. Milieuvergunningen zijn soms verouderd, niet beschikbaar, bevatten geen hoeveelheidsbeperkende voorschriften en het toezicht op naleving van de voorschriften is matig tot slecht.

Bouwvergunning

- d. Op basis van het Bouwbesluit (bestaande bouw) mag een brandcompartiment 3.000 m² bedragen, waarbij de brandwerendheid tussen andere objecten en belendende percelen minimaal 20 minuten moet zijn. Echter, in geval van bulkopslagen is de vuurlast binnen de compartimenten dermate hoog, dat de brandwerendheid van 20 minuten niet de benodigde bescherming biedt om brandoverslag door vlamcontact dan wel door straling te voorkomen. Zelfs indien de geïnspecteerde bedrijven qua veiligheidsniveau voldoen aan de regels voor nieuwbouw, is een langdurige inzet van de brandweer onvermijdelijk. Geconcludeerd kan worden dat de huidige regelgeving geen mogelijkheid biedt om de vuurlast binnen deze inrichtingen te beperken.
- e. In enkele gevallen zijn de brandcompartimenten groter uitgevoerd dan wettelijk is toegestaan overeenkomstig het Bouwbesluit bestaande bouw. Hierbij zijn geen aanvullende brandpreventieve voorzieningen getroffen.
- f. Gebouwen zijn niet altijd uitgevoerd conform de bouwvoorschriften in de vergunning. Dit roept ook vragen op ten aanzien van het toezicht op de naleving daarvan.

Bouwverordening/Gebruiksbesluit

- g. Bij inrichtingen die op basis van het Gebruiksbesluit of het brandveiligheidsconcept 'Beheersbaarheid van brand' één of meerdere brandpreventieve installaties moeten hebben, is geconstateerd dat niet dit niet overal conform de afgegeven vergunning is uitgevoerd.

Brandweer pro-actief/repressief

- h. Een brand binnen een dergelijke inrichting zal een langdurige repressieve inzet vergen. Daarbij zal een groot deel van de repressieve capaciteit in de regio moeten worden ingezet. Dit heeft consequenties voor het regionaal repressief dekkingsplan.
- i. De hoofdconstructies van deze inrichtingen zijn niet bestand tegen langdurige vuurbelasting. De kans op bezwijken van het dak is daarmee erg groot. Dit betekent dat een binnenaanval van de brandweer onverantwoord is.
- j. De bluswatervoorziening en bereikbaarheid voldoen niet in alle gevallen aan de handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen' om effectief te kunnen optreden.

6 Aanbevelingen

Milieuvergunning

1. Wanneer bulkopslag plaatsvindt van organische materialen of een combinatie van organisch en anorganisch materiaal met een vochtpercentage van meer dan 15 procent, wordt aanbevolen om boven deze bulkopslagen een stationair systeem te plaatsen die de concentratie vrijkomende CO-, H₂- en NO_x-gassen boven een brandbare massa kan meten. Een andere mogelijkheid is om periodiek temperatuurmetingen uit te voeren. De gekozen maatregel moet vastgelegd worden in de milieuvergunning.
2. Binnen de inrichting dient een calamiteitenplaats vrijgehouden te worden om eventueel in brand geraakt product uit te rijden. In de milieuvergunning moet worden vastgelegd dat in geval van een calamiteit het product op een verantwoorde wijze kan worden uitgereden.
3. In de milieuwetgeving is er geen mogelijkheid voor de brandweer om voorwaarden te stellen aan inrichtingen waar stoffen worden opgeslagen die op zich niet milieugevaarlijk zijn, maar die in geval van brand wél milieuschade kunnen veroorzaken. Aanbevolen wordt, om middels een brief aan de betreffende ministeries aandacht voor deze omissie te vragen.

Bouwvergunning

4. De maximale vuurlast binnen de inrichtingen moet worden gekoppeld aan de opslagcapaciteit, zoals beschreven in de milieuvergunning. Om de maximale vuurlast te kunnen vastleggen in de vergunning wordt aanbevolen om in deze procedure de brandweer te betrekken. Betere afstemming tussen de brandweer, de milieudienst en bouw- en woningtoezicht is daarbij noodzakelijk.
5. Aanbevolen wordt om voor inrichtingen, waarbij de brandcompartimenten groter zijn dan wettelijk is toegestaan, op basis van de handreiking 'beheersbaarheid van brand' alsnog het brandpreventieve niveau op te waarderen naar ten minste het niveau van bestaande bouw.

Bouwverordening / Gebruiksbesluit

6. Het onderling opdelen van de grotere brandcompartimenten door middel van keerwanden van beton, kan de grootte van het brandend oppervlak aanmerkelijk verkleinen. Dit vergroot de kans op het sneller beheersen van een eventuele brand.
7. Indien op last van de brandweer installatietechnische voorzieningen aanwezig zijn voor blussing of tijdige detectie, moeten deze op basis van het Gebruiksbesluit zijn voorzien van een Programma van Eisen en een certificaat. Hiermee wordt de kwaliteit van deze installaties gewaarborgd. Aanbevolen wordt om voor de inrichtingen waar dit nog niet het geval is, een nulmeting van de installatie te laten uitvoeren. Aan de hand daarvan kan alsnog een Programma van Eisen worden opgesteld en de installatie worden voorzien van een certificaat.

Brandweer pro-actief/repressief

8. Gezien de complexiteit van de inrichtingen wordt aanbevolen dat de brandweer voor deze inrichtingen kan beschikken over bereikbaarheidskaarten/aanvalsplannen.
9. In verband met de grote repressieve inzet bij een brand binnen een dergelijke inrichting, wordt aanbevolen om een procedure op te stellen voor langdurige inzetten. Een mogelijkheid kan zijn om in dat geval een particulier bedrijf in te schakelen.
10. Omdat de hoofdconstructie niet berekend is op langdurige vuurbelasting, kan niet op een verantwoorde wijze een binnenaanval worden uitgevoerd. Aanbevolen wordt om bij deze inrichtingen *in beginsel* te kiezen voor een defensieve inzet. De brandweer mag pas overgaan tot een binnenaanval als:
  - a. er een duidelijke aanwijzing is dat er nog één of meerdere personen in het object aanwezig zijn en er reële kans is op een succesvolle redding;
  - b. *of*: een uit te voeren binnenaanval een reëel doel dient (bv. schadebeperking, redding belangrijke goederen, redding dieren, bescherming omgeving);

en:

- c. er een inschatting is gemaakt van de gevaarsaspecten en geconcludeerd is dat de risico's van een binnenaanval opwegen tegen het belang van het beoogde doel;
- d. er een afweging is gemaakt ten aanzien van de noodzaak van verdere opschaling.

Dit is conform het besluit van de Bestuurscommissie Regionale Brandweer en GHOR van 12 december 2008 (om dit te implementeren is een gemeentelijk besluit nodig).

Algemeen

11. Positioneer nieuwe bedrijven zo ver mogelijk uit de bebouwing en/of op afstand van kwetsbare inrichtingen.
12. Om de voortgang naar aanleiding van deze nulmeting te kunnen monitoren, wordt aanbevolen om de inspectiefrequentie te verhogen. Omdat er veel raakvlakken zijn met het bevoegd gezag Milieu en Bouw- en woningtoezicht, is het van belang om dit gezamenlijk met deze bevoegde gezagen te doen.

7 Bronnen

- Bouwbesluit 2003 (bestaande bouw)
- Gebruiksbesluit november 2008
- Activiteitenbesluit
- Brandbeveiligingsconcept 'Beheersbaarheid van brand'
- www.kema.nl onderzoek naar broei
- Handleiding 'Bereikbaarheid en bluswatervoorziening regio Groningen'